

eP Primera fila ICULT

El rei dels museus de la capital catalana

102

La programació

de vuit mostres amb alguna peça del malagueny reuneix a Barcelona gairebé mig miler dels seus treballs

'picassos' més

NATÀLIA FARRÉ
BARCELONA

Pablo Picasso no és un artista fàcil, el seu traç no té l'amabilitat dels impressionistes, per exemple, pintors amb un art que entra ràpidament per la vista. Al geni malagueny costa entendre'l. Sobretot quan es posa cubista o li agafa per distorsionar les figures. Se l'ha de mirar una vegada i una altra per caure en les seves urpes, però una vegada ha exercit la seva seducció, ja no hi ha salvació possible. La seva atractiva personalitat i la seva força creadora atrapen. Irreversiblement.

Potser per això, perquè els que decideixen què se n'exposa són els experts, els que ja han caigut sota la seva influència, i no els visitants, a Barcelona, aquest Nadal, mana Picasso. Ara, passejant per la ciutat un pot gaudir de 464 obres seves. És l'artista que més peces té en exposició. Les 362 que es mostren permanentment. Més les 102 que reuneixen les exposicions temporals en cartell.

MÉS QUE MIRÓ I TÀPIES // De fet, el geni malagueny és el rei de la ciutat des de l'obertura del museu que porta el seu nom, l'any 1963, i que ell mateix va impulsar. El centre del carrer de Montcada exhibeix unes 300 obres de Picasso permanentment, 316 actualment. La xifra varia segons les peces que van rotant a les diverses sales. Tot i això, obra amunt, obra avall, el que s'exposa al Palau Aguilar supera amb escreix els altres artistes que tenen museu propi a Barcelona: Joan Miró i Antoni Tàpies. A la fundació de l'autor de les *Constel·lacions* es poden veure permanentment uns 160 treballs del creador; i uns 20 del pintor matèric s'exposen al museu que vetlla per la seva figura. Tampoc hi ha modernista que el superi. Perquè Ramon Casas, el pinzell més representat a les sales del MNAC, només suma 15 llenços a les parets del Palau Nacional. És a dir, a Barcelona mana Picasso. I aquest final d'any imposa la seva llei més que mai.

EL RECORREGUT

1. 'Buste d'homme. Étude pour Les demoiselles d'Avignon' (1907), oli que es pot admirar a l'exposició 'Picasso romànic', al MNAC.
2. 'Arlequí amb mirall' (1923), una de les joies d'"Un Thyssen mai vist", que acull CaixaForum.
3. 'Cap de dona' (1953), que forma part de la mostra 'Artistes revolucionaris', de la galeria Mayoral.
4. 'Gran nu amb llenç' (1923), oli que s'inclou a 'Renoir entre dones', l'exposició de la Fundació Mapfre.
5. 'Terracota pintada a l'anvers i el revers amb escenes de taurotàquia' (1957), peça que es pot veure a 'D'obra', al Museu del Disseny
6. 'Arlequí i dona amb collar', una de les obres de 'Cubisme i guerra', la mostra que presenta el Museu Picasso.

Així, a les obres que sempre estan aquí, les del període de formació que acull el Museu Picasso o les ceràmiques, 16, que el geni va donar al Museu de la Ceràmica (ara Museu del Disseny) i les 28 de la col·lecció Fran Daurel, a més a més de l'oli del MNAC i el fris del Col·legi d'Arquitectes, se n'hi ha de sumar un centenar més. Peces de diferents èpoques que completen exposicions, la majoria de vegades, no centrades en la seva carrera. Hi ha alguna cosa de casualitat en la reunió de tant Picasso, però també molt d'altres factors. Un d'aquests és la seva longevitat i la seva llarga producció. «Picasso és un mite que va cursar tota la modernitat i totes les avantguardes sense deixar de ser ell mateix. Va

4

La llarga trajectòria i la seva forta vinculació amb la ciutat fan que sigui l'autor amb més obra exposada permanentment

transitar pel primitivisme, l'impressionisme, la gran revolució de l'art que va ser el cubisme, el surrealisme, també va ser un mestre per a la pintura americana i un dels escultors més importants del segle XX. És normal veure'l en tantes exposicions», argumenta el director del Museu Picasso, Emmanuel Guigon. De la mateixa opinió és l'expert picassista i conservador del MNAC Eduard Vallès: «Va mirar al passat i ha sigut molt mirat en el present, així que es poden trobar exposicions vinculant Picasso tant amb el primitivisme com amb l'art contemporani».

Cada exposició té el seu discurs, i Picasso casa amb tots. A Pierre-Auguste Renoir l'uneix l'admiració mútua que es professaven, així que el malagueny tanca la mostra que la Fundació Mapfre dedica al francès amb dos olis impressionants: *Dona en una butaca vermella* i *Gran nu amb roba*. El primer, cubista; el segon, del període del *retour à l'ordre*. Tampoc se centra en Picasso la del Museu del Disseny, sobre ceràmica aplicada a l'arquitectura, ni les dues que acull Caixafo-

rum, una dedicada al cine, i una altra, amb peces del Museu Thyssen, però en totes tres hi ha l'autor del *Guernica*, i en què reuneix obres del Palacio de Villahermosa de forma especial: amb *Arlequí amb mirall*, icona de la col·lecció Thyssen amb la qual sempre que podia el baró es fotografiava. Menys conegut, però també important, és *Arlequí i dona amb collar*, una de les 13 teles del malagueny que reuneix *Cubisme i guerra*, mostra temporal al Museu Picasso. I al primitivisme com a influència remet *Picasso romànic* del MNAC, amb 40 peces arribades de París. També se n'exposen 40 a *Mitologies*, al Museu Picasso, i alguna menys, dues, es poden veure a *Artistes revolucionaris*. Aquesta última mostra, un tribut al Pavelló de la República del 37, a la galeria Mayoral.

IDIL·LI ESPECIAL // El canvi de model museogràfic dels últims anys també ha influït en la sort d'ajuntar tantes peces d'un mateix creador: «Abans es feia una exposició monogràfica sobre un artista i bàsicament s'exposava obra seva, ara aquest artista es confronta amb altres, i és per això que en una exposició sobre Renoir veus *picassos*», reflexiona Vallès. I no s'ha de rebutjar un altre factor: «Picasso s'ha convertit en una marca, en un punt fort de Barcelona. En una marca que correspon a un geni, a un artista que ha dominat el segle XX. I a alguns noms, com el de Picasso, el públic hi respon», apunta Maite Ocaña, exdirectora del Picasso i del MNAC.

Però els tres experts coincideixen en un punt, el més destacat: el factor Barcelona. «Sempre hi ha hagut un idil·li especial entre l'artista i la ciutat», constata Vallès. Una relació corresposta: «Al llarg dels anys, el món artístic de Barcelona ha anat interioritzant la figura de Picasso, fins al punt de veure'l com un artista propi». I Picasso tenia les seves arrels aquí: «A Barcelona es va formar com a artista. Hi va fer la primera gran exposició personal, el primer gravat assessorat per Ricard Canals i la primera escultura amb l'ajuda d'Emili Fontbona. Aquí va muntar el seu primer taller i aquí el van recolzar quan encara no era Picasso. Considerava la ciutat com a pròpia», diu. Tot això condiciona i el va condicionar. No en va, a Barcelona va aixecar el seu primer museu, al qual va donar més de 1.000 obres. I no en va, a Barcelona és l'artista més permanentment exposat. ≡

5

6

idees

MIQUI
Otero

Vaig llegir que m'havia mort

Britney Spears va morir fa un parell de dies. Ho va tuitejar Sony i fins i tot **Bob Dylan** va publicar el seu condol amb una emoticona plorosa. M'imagino la intèrpret d'*Ooops! I did it again* esmorzant amb la notícia, i descobrir poc després que era fruit d'un atac *hacker* a la seva discogràfica. És curiós pensar, el dia dels Sants Innocents, com la nostra civilització es proclama prou madura per enterrar la tradició de les innocentades, però és prou ingenua per creure's molts rumors que circulen per la xarxa i, de passada, les ficcions armades pels que manen.

Els *hackers* van fer aquesta broma de mal gust, que, no obstant, va brindar a **Britney** l'oportunitat de veure la reacció de la gent al seu decés. També d'entroncar el seu nom en la tradició de personatges amb aquest dubtós privilegi: el mort viu de **Peret**, el Reginald Perrin de **David Nobbs** o Tom Sawyer, que, amb ganes de calibrar la seva importància, diu «¡Tant de bo pogués

La broma li va brindar a Britney l'oportunitat de veure la reacció de la gent al seu decés

morir temporalment!» i que després assisteix al seu enterrament.

Aquests dies, el millor exemple és el *Conte de Nadal* de **Charles Dickens**: Scrooge, assaltat pels fantasmes del Nadal passat, present i futur, pot veure què ha fet malament i esmenar-ho. «Per a un home amb tan poca pràctica, i que bé que rius ara!», li diuen.

Acostumo a pensar com reaccionaria la veïna que m'acusa de tacar l'ascensor amb la bici si sabés que m'he traslladat (metafòricament) de barri i com ho faria jo. Una vegada hi vaig estar a prop. Durant la beca en un diari gallec, vaig conèixer un home, que, tot i ser únic, es deia com jo: **Miguel Otero**. Compartíem discos d'El Niño Gusano, llibres de **Péret**, bars d'estació de bus, pors diverses i velleïtats literàries. Érem amics. Tenia 10 anys més que jo i, tot i això, va morir indecentment jove. Vaig llegir el titular en aquell diari: «Mor **Miguel Otero**...». Vaig pensar que podria haver sigut jo i que tot el que és greu sembla una innocentada i que a partir de llavors firmaria **Miqui Otero**. I encara avui, especialment en dates com aquestes, me'n recordo d'ell i d'altres que van caure. ≡